

műút

„Úton lenni boldogság...” (J. K.)

Szerzőink: Aczél Géza (1947, Ajak) költő, irodalomtörténész, az Alföld volt főszerkesztője · Balogh Gergő (1991, Budapest) PhD-hallgató, ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskola · Bazsányi Sándor (1969, Miskolc–Piliscsaba) irodalomkritikus, esztéta, egyetemi oktató · Bernáth László (1986, Budapest) Fialat Kutató (MTA BTK), egyetemi adjunktus (ELTE BTK) · Bodor Ádám (1936, Kolozsvár) író · Csécsi Dorottya (1985, Keszthely) germanista, esztéta · Egressy Zoltán (1967, Budapest) író · Fazekas Júlia (1993, Budapest) doktori hallgató (ELTE BTK) · Ferentz Anna-Kata (1995, Sepsiszentgyörgy) pszichológus hallgató, lovasoktató · Gregor Lilla (1994, Albany) az ELTE irodalom- és kultúratudomány mesterszakos hallgatója · Hermann Veronika (1986, Zalaegerszeg) irodalomtörténész, kritikus · Hidas Judit (1976, Budapest) író, szerkesztő, újságíró · Ingrid Krüger (1940, Erfurt) lektor · Kelemen Pál (1977, Budapest) ELTE Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet oktatója · Kishonthy Zsolt (1956, Miskolc) művészettörténész, a Műút felelős kiadója és képanyagának válogatója, a MissionArt Galéria társtulajdonosa és vezetője · Kószó Ádám (1997, Baja) pszichológus hallgató · Krusovszky Dénes (1982, Debrecen) költő, író, kritikus · Márton László (1959, Budapest) író, műfordító · Moklovsky Réka (1994, Miskolc) a Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola Modern Filozófia alprogram doktorandusza · Mosa Diána (1994, Budapest) az ELTE BTK magyar–francia–művészettörténet szakos hallgatója · Oravecz Gergely (1987, Budapest) képregényalkotó · Pollágh Péter (1979, Tatabánya) József Attila-díjas költő, író, tanár, futó, kávé- és parfümkritikus · Schneider Éva (1987, Győr) vízépítőmérnök · Seres László (1945, Miskolc) festőművész, grafikus, restaurátor · Sipos Balázs (1991, Budapest) kritikus, műfordító · Szabó Gábor (1964, Szeged) a Szegedi Tudományegyetem Magyar Irodalmi Tanszékének oktatója · Szolcsányi Ákos (1984, Budapest) költő, bölcsész · Telléry Márton (1982, Budapest) tanár, fordító · Zsellér Anna (1981, Kiskunhalas–Budapest) germanista, műfordító, kritikus

E számunkat **Seres László** festőművész alkotásai vagy azok részletei díszítik.

Műút · irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat · ISSN 1789-1965 · Megjelenik a **Szép-mesterségek Alapítvány** kiadásában Miskolcon · Főszerkesztő: **Zemlényi Attila** (zemlenyi@muut.hu) · Felelős szerkesztő; művészet: **Jenei László** (jenei@muut.hu) · Szépirodalom: **Mezei Gábor** (mezei.gabor@muut.hu) · Kritika, esszé; olvasószerkesztés és korrektúra: **Vásári Melinda*** (vasari.melinda@muut.hu) · Képszerkesztés, design: **Telling András** (telli@chello.hu) · Képanyag és felelős kiadó: **Kishonthy Zsolt** (kishonthy@muut.hu) · **Szerkesztőség:** 3530 Miskolc, Széchenyi I. u. 14. · +36 46 326 906 · muut@muut.hu · www.muut.hu · www.facebook.com/muutfolyoirat · twitter.com/muut_folyoirat · Szerkesztőségi titkár: **Simon Gabriella** (szepmestersegek.alapitvany@gmail.com) · Layout és logo: **Szurcsik János** (mail@janos.at; www.janos.at) · **Előfizethető: Szép-mesterségek Alapítvány** (szepmestersegek.alapitvany@gmail.com · 3530 Miskolc, Széchenyi István u.14. · Tel.: +36 46 326 906; előfizetési igényét a megadott e-mail címen jelezze!) és az **OTP Bank Nyrt. Miskolci Igazgatósága** 11734004-20412245 számlaszámára, pontos elérhetőség megjelölésével, közvetlenül vagy postai átutalással · Előfizetési díj egy évre: 4740 Ft. Nyomda és kötészet: **Tipo-Top Nyomda**, Miskolc · Felelős vezető: **Solymosi Róbert** · **Műút portál: www.muut.hu** · ISSN 1789-2635 · Felelős szerkesztő: **Jenei László** (jenei@muut.hu) · Szerkesztőbizottság: **Bárány Tibor** (Kiskáté), **Kishonthy Zsolt**, **Mezei Gábor**, **Telling András**, **Vásári Melinda**, **Zemlényi Attila**.
* A szerkesztő az Emberi Erőforrások Minisztériumának Oláh János szerkesztői ösztöndíjas.

nka

MissionArt
Galéria

Alapítvány
Vendégvár

KRUSOVSZKY Dénes

Spirál/Ünnep

Az ünnep előtti éjszakán tompa
zokogásra riadtam, először azt hittem,
te sírsz, de nem voltál sehol,
felkapcsoltam a lámpát, és körbejártam
a lakást, rendetlenség volt és kosz,
már ekkor gyanakodhattam volna,
úgy tűnt, mindig a szomszéd helyiségből
jön a szűkölés, felkaptam egy köntöst,
apró volt, alig bírtam magamra
húzni, mi történt, néztem körül,
mintha tévedésből valaki másban
ébredtem volna, és nem ismertem
fel semmit, kivéve a zokogást.

A zenekar felállt, diszkógömbszikrázás
feleselt flitterpislogással, csak a gerjedést
nem tudták megoldani, idegesen
mocorogtak, feszes bőrnadrágok gyűrődtek
kínos hajlatokban, és még mindig gerjedt,
a közönség tisztelettudóan toporgott,
órák teltek el, a színpad felett megjelentek
az első denevérek, aztán előmerészkedett
a többi állat is, vonyítások és huhogások
töltötték be az éjszakát, és egyre csak gerjedt
minden, csillagok ragyogtak fel, moha futott
a színpadra, a közönség összetömörödött
a sötétben és nem moccant többé, csak a zúgás
nem szűnt, a kihűlt táj fölött kitartóan süvített a szél.

Mit keresünk itt, kérdelem, miért
nem bírunk elindulni végre,
mielőtt lángra kap a napon az összes
ünneplőruha, és felrobbannak
sorban a desszertes tálak, ahogy üres
gyárok dőlnek össze, szürke por,
felesleges nehékedés, de hogy ne
éljem bele magam nagyon, elismétled
újra, én vagyok az ünnepelt.

Az erőtlenül lógó stégek között
a kiszáradt folyó partjáig lett volna jó
eljutni legalább, de hiszen ott vagyunk,
szólt rám az idegenvezető,
mennyire másképp festett minden,
amíg csak elképzelni lehetett.

Add a kezed, mondom, és te
egy mohos téglát nyújtasz felém.

A március elmarad, a május elmarad,
a június elmarad, a július elmarad,
az augusztus elmarad, a szeptember elmarad,
az október elmarad, a november elmarad,
a december elmarad, a január elmarad,
csak a februárt tartják meg az idén.

Báltalanították a világot,
a társastánc is gyanúba keveredett,
az etikettet eltörölték, az öltözködés
szégyellnivaló, inkább rongyokat
hord, aki teheti, drága rongyot,
olcsó rongyot, aki szmokingot vesz,
hamarosan a szívéhez kap
és összeomlik, frakkot már csak
hullák hordanak, az öltöny határeset,
olyankor a nyakkendőn múlik minden.

Az utolsó nagy télen úgy kellett kiásni
a házat a hó alól, az ablakpárkányig ért,
se ki, se be nem lehetett jutni, amíg
a nagylapáttal utat nem vágtunk,
és onnantól azon a ragyogó, fehér folyosón
közlekedtünk, jöttek a vendégek is,
híre ment, hogy milyen mennyei folyosót ástunk,
a végén már idegenek is belopódtak, hogy lássák,
kínai meg orosz csoportok hangosbeszélővel,
nem volt többé nyugtunk, egy reggel aztán
megpróbáltam betemetni, de kisütött a nap,
és mire észbe kaptam, nem volt mivel.

Ugyanarra a hangra riadok megint,
de hát el sem aludtam, leültem
egy kicsit a padra, és egy pillanatra
nem figyeltem csak oda,
művércsék gépi síkítozása rögtön,
de nem is az, hogy hová menekülnék,
hanem hogy honnan.

Mintha önmagában nem lenne elég feltűnő,
folyton jelezni kell külön is, hogy itt vagyunk,
számolni az éveket, számolni a barátokat,
számolni a megtett távolságot, számolni mindent,
és kegyetlenül megünnepelni, amit csak lehet.

Díszőrség, díszkard, díszmagyar,
díszkiadás, díszoklevél, díszdoktor,
díszvendég, díszelőadás, díszvacsora,
díszburkolat, díszkivilágítás, díszsír hely,
díszsidó, díszcigány, díszbuzi,
díszhit, díszremény, díszszeretet,
dísztumor, díszhalál, díszpokol.

A világos összefüggések ünnepére vár
a feltételes násznép, a gratulálók serege
kettős oszlopban áll, a napoknak van eleje,
vége, közepe, akkor hát milyen
alapon ne lenne minden másnak is,
teszik fel a kérdést, ha túlfeszítjük a húrt,
de mi is csak ünnepelni jöttünk,
mindenki mindig csak ünnepel,
ennél mélyebbre nem is igen jutunk,
centrifugális viszonyokban kapaszkodunk
össze, nevezhetjük táncnak is,
vicsorogva haladunk egyre beljebb,
amíg ránk nem roppan a pillanat héja.

Láttam a nyomát, ajtófélfán, boltíven,
sikátor két oldalán, amerre csak vonult,
embertelen terhével imbolyogva,
és mégsem hihettem el, hogy létezik.

A kiállítás tulajdonképpen egy sokfogásos
vacsora volt, ahol a különböző kórházak
menüit kellett végigenni, elképesztően
gusztustalan volt minden fogás, mégis
óriási siker lett a dolog, a megnyitó estéjén
mindenki gratulált a művésznek,
és a másnapi lapok is csupa jót írtak róla.

A befagyott holtág roppanásai,
és távolabb, a lékhorgászok
spirálfúróinak nyöszörgése,
az ártéri erdő levéltelen robaja,
partra vontatott stégek krákogása,
túl sokat gondolsz rá, mondtad,
pedig rögeszmének ez így
még mindig elég kevés.

Az üvegház, ahová véletlenül bezártak,
csodálatos hely, a napfényre
megtévesztésig hasonlító világítás,
a selymes pára, az időzített záporok,
és az a sok lenyűgöző növény,
sosem voltál még ilyen boldog, írtad,
és hogy higgyem el, a jövő nagyszerűnek
ígérkezik, elhittem, és azt is tudtam rögtön,
hogy hiába hívsz, nem látogathatlak meg.

Miféle egyesülés lehet egy ilyen,
össze nem illő felek egymásra préselése,
kéne még pár kéz szorítani,
amíg meg nem köt lassan a ragasztóanyag.

A gazdagabbak díszes kovácsoltvas tuskéket
szereltek fel, de volt, aki betonacél rudakat
hegyezett ki, és olyan is, aki fémhulladékból
éleztetett pengesort, mások szögesdrót füzért
húztak végig a kerítés tetején, és még
a legszegényebbek is beszórták üvegszilánkkal
a betont, mielőtt megkötött volna, hiszen tudták jól,
hogy egymással soha nem lehet elég biztosra menni.

Az emberi törzsfejlődés kevésbé ismert
epizódja szerint volt egy csoport,
a Homo erectus és a Homo sapiens között,
akik meggondolták magukat,
és előbb csak térdre ereszkedtek,
majd négykézláb kezdtek járni,
elfelejtették a beszédet, eldobták a tárgyakat,
a kialudt tüzet nem gyújtották újra,
egy idő után már a látásról és a hallásról
is lemondtak, nem mozdultak többet,
a föld nedvességével és a nap fényével
táplálkoztak, végtagjaik a talajba
kapaszkodó gyökerekké alakultak át,
bőrük elkérgesedett, törzsük megnyúlt,
s a fák közé vegyülve végérvényesen
eltűntek a világ tekintete elől.

Ahogy a képernyőkre nézünk, az tiszta szerelem,
most már nem hagyhatjuk magukra a gépeket.

Úgy képzeltem el, mintha egy ünnepi
vacsora végén a maradékkal teli porcelántálak,
koszos tányérok és zsíros ujjaktól foltos
poharak közé kitennék mindent,
amit valójában mondani akartam,
aztán, akár egy bűvész, kezembe fognám
a nehéz abrosz sarkait, és a vendégek
riadt tekintetétől követve rántanék rajta
egy nagyot, de nem lenne semmi trükk,
semmi meglepetés, borzasztó csörömpöléssel
törne ezer darabra minden a lábaink előtt,
úgy, ahogy mindig is szerettem volna.

